

Prohlubující studium německého jazyka pro 1. stupeň ZŠ

Prohlubující studium německého jazyka pro 1. stupeň ZŠ (dále jen RNJ1) je akreditováno MŠMT pod č.j.: MSMT-2340/2014-1-172 a splňuje podmínky podle § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, jako studium k prohlubování odborné kvalifikace.

Základní cíl:

Cílem tohoto studijního programu je prohloubení a probace.

Absolventi RNJ1 získají kvalifikaci pro výuku německého jazyka na prvním stupni základní školy. Dílčí cíle vycházejí z § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, jako studium k prohlubování odborné kvalifikace.

Forma:

Studium je pětisemestrové a je organizováno kombinovanou formou. Součástí studia je samostudium a využití e-learningové podpory. Hodinová dotace činí 306 vyučovacích hodin prezenční i distanční výuky. Přímá výuka proběhne v blocích a představuje 270 hodin přednášek a seminářů, distanční výuky je 36 hodin. Nedílnou součástí studia tvoří předměty pedagogicko-psychologické. Z povinně volitelných pedagogicko-psychologických disciplín si volí frekventanti, pro které je studium určeno, z dané nabídky jeden předmět v průběhu 1. a 2. semestru a jeden předmět v průběhu 3. a 4. semestru. Všichni frekventanti absolvují v rámci studia pedagogickou praxi zaměřenou na rozvoj učitelských kompetencí v předmětu cizí jazyk němčina. Průběžná kontrola studia bude probíhat formou zápočtů a zkoušek.

Studium je zakončeno závěrečnou zkouškou a obhajobou závěrečné práce.

Účastníci obdrží po úspěšném absolvování rozšiřujícího studia osvědčení jako přílohu diplomu.

Podmínky přijetí:

Studium je určeno pro kvalifikované učitele 1. stupně ZŠ, kteří si chtějí kvalifikaci prohloubit o předmět cizí jazyk němčina pro 1. stupeň základní školy. Vzhledem k charakteristice cílové skupiny pedagogických pracovníků je rozsah pedagogicko-psychologických předmětů omezen na nutné minimum.

Organizace studia:

Garantujícím pracovištěm je Katedra německého jazyka FP TUL. Výuka bude probíhat v učebnách Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci.

Garantem studia je Mgr. Pavel Novotný, Ph.D., e-mail: pavel.novotny@tul.cz,

tel.: 485 354 276.

Minimální/maximální počet přijatých: 12/20

Poznámka: V případě nižšího počtu zájemců než minimální počet si fakulta vyhrazuje právo studijní program neotevřít a nabídne přihlášeným přesun do nejbližšího nového termínu zahájení studia.

Cena kurzu:

Cena kurzu je 19000 Kč za celé studium. Částku je možné rozdělit na roční splátky vždy na začátku příslušného studijního roku. Studium lze hradit z prostředků určených na DVPP.

Příhláška ke studiu:

Předběžně sdělte svůj zájem o studium na adresu:

Technická univerzita v Liberci
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická
Oddělení dalšího vzdělávání
Dana Andrejsová
Studentská 2
461 17 Liberec 1

E-mail: dana.andrejsova@tul.cz, tel.: 485 352 833

Studijní program:

Obsah studia tvoří standardní tématické okruhy věnované lingvistickým, literárněvědným a lingvodidaktickým otázkám, které tvoří základ oboru učitelství německého jazyka pro základní školu (další cizí jazyk). Podrobný přehled témat je obsažen v sylabech jednotlivých předmětů.

- Úvod do studia NJ
- Praktická jazyková cvičení I – V
- Fonetika a fonologie
- Morfosyntax NJ I – III
- Kapitoly z germanistické lingvistiky I – II
- Německy psaná literatura I – III
- Reálie německy mluvících zemí
- Intrakulturní studia
- Didaktika německého jazyka pro primární vzdělávání I – III
- Pedagogicko-psychologický modul
Povinně volitelné: Evropanství a česká škola, Moderní trendy ve vzdělávání, Pedagogicko-psychologická diagnostika, Poruchy socializace a prevence soc. pat. jevů, Alternativní školství, Evaluace ve vzdělávání, Psychohygienu ve škole
- Pedagogická praxe

Prohlubující studium německého jazyka pro 1. stupeň ZŠ (RNJ1) studijní plán

Semestr: první

Název předmětu	Tématický okruh	Rozsah ^{1/} způsob zakočení	Vzdělávací cíl
Praktická jazyková cvičení I (referenční úroveň A2 – B1)	Část gramatická – opakování, automatizace a doplnění základních morfosyntaktických struktur (sloveso). Komunikativní část nácviku gramatických struktur koresponduje se standardními tématy okruhu. Část ortograf. – v automatizačních cvičeních upevnění znalostí pravopisného systému němčiny, znalost principů, pravidel i výjimek a dovednost je aplikovat v řízeném písemném projevu (120 slov).	28 z	Předmět zohledňuje značně kolísající vstupní jazykovou úroveň studentů 1. semestru od referenční úrovně A2 (prahová A2, rozvinutá A2 až plně rozvinutá A2) až k rozvinuté úrovni B1. Cílem předmětu je úvodní vyrovnání heterogenních vstupních jazykových znalostí v rovině normativní stránky němčiny (složka gramatická a ortografická) a iniciace řízeného ústního projevu.
Úvod do studia NJ	Předmět jazykovědy, základní pojmy germanistické lingvistiky. Systematika lingvistiky, disciplíny a metody. Jazyk a jeho funkce. Podstata jazyka a komunikace, modely jazykové komunikace. Systém jazyka, roviny jazyka.	14 z (12+2)	Cílem je podat základní přehled o oboru, zprostředkovat studentům lingvistické minimum, seznámit je s hlavními disciplínami, problémy, základními termíny, metodami, jazykovými teoriemi jako výchozí báze pro studium německého jazyka.
Fonetika a fonologie	Teoretická část se věnuje artikulační a akustické fonetice, fonologickým principům řečové produkce a percepce v kontrastu s češtinou. Cílem aplikované fonetiky v seminářích je praktický nácvik fonetiky při vyučování cizímu jazyku.	12 zk	Cílem semináře je zprostředkovat vzhled do zvukové stránky němčiny v její fonetické a fonologické rovině.
Didaktika německého jazyka pro primární vzdělávání I	Předmět a metody didaktiky cizích jazyků, cíle současné výuky NJ na 1. stupni ZŠ dle RVP ZV (cizí jazyk). Specifika výuky cizího jazyka u dětí mladšího školního věku, metody nácviku jazykových prostředků (fonetika + ortografie, lexikum + gramatika), typologie cvičení a her, predikce jazykových chyb.	14 z	Cílem předmětu je rozvinout dovednost didakticky vyhodnotit možné způsoby výuky cílového jazykového prostředku a adekvátně metodicky reagovat ve vztahu ke komunikativnímu a jazykovému cíli vyučovací hodiny.

¹ Údaje v závorce naznačují podíl přímé a distanční výuky. Pokud není uvedeno jinak, jedná se o přímou výuku.

Semestr: druhý

Název předmětu	Tématický okruh	Rozsah/ způsob zakončení	Vzdělávací cíl
Praktická jazyková cvičení II (referenční úroveň A2 – B1)	Poslech s porozuměním (poslech globální, selektivní, totální) a učební strategie pro jeho nácvik v samostudiu. Postihnutí informace a její použití pro vlastní reprodukci slyšeného a další rozvoj tématu dle zadání polootevřených úloh. Písemný projev – zásady vhodné formulace a způsobů argumentace při psaní základních stylistických útvarů (protokol, zpráva, popis, výklad, vyprávění). Řízený písemný projev – schopnost se lexikálně i gramaticky adekvátně vyjádřit k tématickým okruhům vybraných článků z P.M. Welt des Wissens (200 slov).	28 zk (24+4)	Cílem předmětu je úvodní vyrovnání heterogenních vstupních jazykových dovedností v rovině poslechu s porozuměním, ústního a písemného projevu.
Reálie německy mluvících zemí	Základní vhled do historického panoramatu německy mluvících zemí na pozadí evropského dějinného a kulturního rámce. Aktuální otázky současné německé společnosti. Vybrané problémy budou prezentovány antiteticky, aby studenty přiměly k jejich reflexi a zároveň rozkryly co nejdiferencovanější obraz současného Německa.	10 z	Předmět si klade za cíl interpretovat zvláštnosti kulturního prostředí německy mluvících zemí a kompaktně rozšiřuje tématicky zaměřené jazykové znalosti studentů. Posluchači takto získají vhled do uvedené tematiky, stejně jako jazykové znalosti sloužící ke zprostředkování informací o vybraných tématických okruzích reálií německy mluvících zemí.
Didaktika německého jazyka pro primární vzdělávání II	Metodický postup nácviku řečových dovedností a akcentem na produktivní dovednosti, typologie cvičení a her, psycholingvistická východiska receptivních a produktivních dovedností a jejich rozvoje u dětí mladšího školního věku	14 zk (10+4)	Cílem předmětu je rozvinout dovednost didakticky vyhodnotit možné způsoby výuky cílové řečové dovednosti a adekvátně metodicky reagovat směrem k žákům mladšího školního věku ve vztahu ke komunikativnímu a jazykovému cíli vyučovací hodiny.
Německy psaná literatura I	Německy psaná literatura od konce 2. světové války až po rozdělení Německa. Literatura SRN 1949 – 1990. Literatura DDR 1949 – 1990. Současná německy psaná literatura s akcentem na literaturu pro děti.	12 z	Cílem předmětu je zprostředkování základního přehledu o dějinách německy psané literatury od roku 1945 až po současnost s akcentem na literaturu pro děti. Seznámení s jednotlivými literárněhistorickými epochami bude doprovázeno a doplněno prací s vybranými texty německy psané literatury.

Název předmětu	Tématický okruh	Rozsah/ způsob zakočení	Vzdělávací cíl
Praktická jazyková cvičení III (referenční úroveň B1)	Část gramatická – opakování, automatizace a doplnění základních morfosyntaktických struktur (nomen a synsematika), interferující jevy a jejich kognitivně zakotvený nácvik. Komunikativní část nácviku jevů vychází ze standardních tématických okruhů. Část ortografická – automatizační cvičení, upevnění pravopisného systému němčiny, znalost principů, pravidel i výjimek. Dovednost jejich aplikace v řízeném i volném písemném projevu (rozsah 150 slov).	14 z (10+4)	Obsah předmětu je zaměřen na rozšíření a automatizaci jazykových znalostí v rovině normativní stránky němčiny (složka gramatická a ortografická).
Intrakulturní studia	Tématické celky: základní vymezení problematiky intrakulturních a interkulturních teoretických modelů, vztah Čechů a Němců v jeho historickém vývoji a současné podobě, fenomén interkulturního učení, cizí jazyky jako prostředek interkulturního porozumění. Všechna témata semináře budou zasazena do evropského kulturně-historického kontextu.	7 zk (5+2)	Seminář navazuje na studijní předmět Reálie německy mluvících zemí a doplňuje ho. Jeho cílem je prohloubit doposud získané poznatky v návaznosti na interkulturní a intrakulturní teoretické modely a posílit kulturně interpretační kompetence studentů. Tématické celky jsou sledovány v následujících rovinách: interkulturní vnímání, historicko-kulturní a jazyková rovina.
Morfosyntax NJ I	Předmět gramatiky, typologie gramatik, vztah morfologie a syntaxe. Základní pojmy morfologie. Klasifikace slovních druhů. Morfemická analýza. Gramatika slovesa – klasifikace sémantická, morfologická, syntaktická. Typologie slovesa. Gramatické kategorie slovesa.	24 z (20+4)	Cílem předmětu je zprostředkovat studentům vzhled do gramatických struktur německého jazyka a vytvořit tak teoretickou bázi pro bezpečné zvládnutí mluvnické stavby současné standardní němčiny. První blok předmětu (3., 4. a 5. semestr) je věnován morfologii slovních druhů (tvarosloví), těžiště tvoří gramatika slovesa. Kromě tradičního strukturalistického přístupu „jazyk jako systém“ vychází koncepce předmětu zejména z poznatků pragmatolingvistiky a textové lingvistiky.
Didaktika německého jazyka pro primární vzdělávání III	Věkové zvláštnosti cílové skupiny žáků ve vztahu k výuce NJ na ZŠ, specifika dětí mladšího školního věku ve vztahu k rozvoji jejich kognitivní struktury, principy volby a analýza učebnice, konkrétní příklady práce s učebnicovou lekcí, teorie chyby ve VCJ, práce s reáliemi a malými literárními útvary, práce bez učebnice v úvodním audioorálním kurzu.	14 z (12+2)	Rozvoj dovednosti učitele adekvátně vyhodnotit komunikativní i jazykové cíle jednotlivých částí učebnicové lekce zejm. pak sérii cvičení. Alternativní (herní) postupy pro práci bez učebnice v úvodním audioorálním kurzu.

Německy psaná literatura II	Vývoj německy psané literatury od roku 1900 až do roku 1945. Moderna. Expresionismus. Pražská německá literatura. Nová věcnost. Exil. Vnitřní emigrace.	10 z (8+2)	Těžiště semináře spočívá ve zprostředkování základního přehledu o vývoji německy psané literatury od období moderny až po konec období exilu. Seznámení s jednotlivými literárněhistorickými epochami bude doprovázeno a doplněno prací s vybranými texty německy psané literatury.
-----------------------------	---	------------	---

Semestr: čtvrtý

Název předmětu	Tématický okruh	Rozsah/ způsob zakončení	Vzdělávací cíl
Praktická jazyková cvičení IV (referenční úroveň B2)	Část poslechová – rozvoj strategií globálního a selektivního poslechu s porozuměním. Postihnout informace potřebné pro splnění polootevřených a navazujících otevřených úloh (např. reprodukce a interpretace slyšeného a další rozvoj tématu dle zadání). Ústní a písemný projev – míra řízenosti bude postupně snižována, schopnost adekvátně se lexikálně i gramaticky vyjádřit k tématickým okruhům vybraných článků z P.M. Welt des Wissens (250 slov). Prohloubení a upevnění dovednosti vhodně argumentovat při psaní stylistických útvarů (popis, výklad, úřední dopis).	14 z	Obsah předmětu je zaměřen na rozšíření a automatizaci dovedností v rovině poslechu s porozuměním, ústního a písemného projevu.
Morfosyntax NJ II	Gramatické kategorie substantiva, valence substantiva, sémantická, morfologická a syntaktická klasifikace substantiv. Člen a zájmeno jako průvodci a zástupci substantiva. Adjektivum. Adverbium, konjunkce, částice. Předložka v němčině. Struktura slovní zásoby. Systémové vztahy mezi významy (polysémie, homonymie, synonymie, antonymie, hyperonymie). Základní postupy tvoření slovní zásoby, možnosti jejího obohacování a rozšiřování. Produktivní modely a trendy slovo tvorby.	14 zk (10+4)	Cílem předmětu je zprostředkovat studentům vzhled do gramatických struktur německého jazyka a vytvořit tak teoretickou bázi pro bezpečné zvládnutí mluvnické stavby současné standardní němčiny. Druhá část předmětu se soustředí na jméno, s akcentem na německé substantivum a adjektivum a na synchronní slovo tvorbu současné standardní němčiny.
Kapitoly z germ. lingvistiky I	Kromě témat z bazových disciplín jako fonetika, morfologie, lexikologie, syntax jsou předmětem vybrané kapitoly z lingvistiky a moderních interdisciplín, jejich metodologie (pragmatika, sociolingvistika, psycholingvistika, historiolingvistika).	14 z (10+4)	Cílem předmětu je prohloubit základní vědomosti studentů, které získali v lingvistických disciplínách v průběhu dosavadního studia.

Německy psaná literatura III	Vybrané epochy německé literatury 18. a 19. století s akcentem na literaturu pro děti.	7 zk	Seminář se zabývá vybranými díly a autory 18. a 19. století ve vztahu ke klíčovým literárním epochám. Těžiště semináře spočívá ve zprostředkování základního přehledu o vývoji německy psané literatury od období osvícenství až po konec období naturalismu.
Pedagogická praxe I	Zásady tvorby didakticky zdůvodněné přípravy na vyučovací hodinu NJ, principy vyhodnocení a reflexe vlastní výukové činnosti.	5 z	Na základě teoretických poznatků z předmětu Didaktika NJ a hospitace vede student za pomoci mentora vlastní hodiny německého jazyka.

Semestr: pátý

Název předmětu	Tématický okruh	Rozsah/ způsob zakočení	Vzdělávací cíl
Praktická jazyková cvičení V (referenční úroveň B2 – C1)	Výchozí populárně naučné, částečně odborné autentické texty pokrývají lexikálně téma život studentů na univerzitě doma i v německy mluvících zemích. V návaznosti na téma systematické rozšíření slovní zásoby a upevnění dovednosti analyzovat text z hlediska nosné informace, jejího zpracování a následného ústního referátu o obsahu přečteného. Při přípravě je věnována pozornost fonetické správnosti ústního projevu v rovině segmentálních i suprasegmentálních jevů.	14 z (10+4)	Předmět vychází v rovině znalosti gramatického systému němčiny ze znalostí osvojených, prohloubených a automatizovaných v předmětech Praktická jazyková cvičení 1-4. Jeho cílem je dosáhnout v oblasti receptivních i produktivních řečových dovedností studenta plně rozvinuté úrovně B2 s tendencí k prahové úrovni C1 ve čtení s porozuměním. Obsah předmětu je primárně zaměřen na rozvoj <u>čtení s porozuměním</u> a následného monologického i dialogického ústního projevu. Cíleně je nacvičována práce se slovníkem při čtení s porozuměním.
Morfosyntax NJ III	Základy syntaxe navazující na oblast morfolgie. Syntaktické jednotky a vztahy. Syntaktická skladba německé věty, typy větných struktur, srovnání s mateřštinou. Větné členy – jejich klasifikace a funkce. Koordinace a subordinace v německých syntaktických spojeních a větách. Druhy vedlejších vět. Participiální a infinitivní konstrukce. Negace v němčině v kontextu morfosyntaktických principů.	8 z	Předmět synteticky navazuje na dosud získané gramatické znalosti v předmětu morfosyntax NJ I a II a jeho cílem je seznámit studenty se základními pojmy a koncepcemi ve větné skladbě současné standardní němčiny. Syntaktické jevy jsou pojednány z kontrastního hlediska.
Kapitoly z germ. lingvistiky II	Na základě práce s nejnovější germanistickou knižní i časopiseckou literaturou se studenti seznámí s novými aspekty, tendencemi a trendy v oboru. Těžiště kurzu tvoří práce se současným textem a jeho analýza ve všech jazykových plánech.	8 zk	Cílem předmětu je shrnout a reflektovat poznatky získané studiem jazykovědných disciplín během studia.
Pedagogická praxe II	Zásady tvorby didakticky zdůvodněné přípravy na vyučovací hodinu NJ, principy vyhodnocení a reflexe vlastní výukové činnosti.	5 z	Na základě teoretických poznatků z předmětu Didaktika NJ a hospitace vede student za snížené pomoci mentora vlastní hodiny německého jazyka.

Pedagogicko-psychologický modul - povinně volitelné předměty

Student volí jeden předmět v průběhu 1. a 2.semestru a jeden předmět v průběhu 3. a 4.semestru z nabídky

Název předmětu	Tématický okruh	Rozsah/ způsob zakončení/ doporučený semestr	Vzdělávací cíl
Evropanství a česká škola	Evropská dimenze ve vzdělávání. Evropské hodnoty a evropská tematika ve vzdělávání. Evropské vzdělávací programy . Školství v EU a jeho komparace.	8 z 1.-4. sem.	Studenti dokáží aplikovat evropské hodnoty do kurikula českého školství. Dokáží navrhnout výukové projekty na evropská témata a podporují rozvoj proevropsky orientovaných kompetencí žáků. Posluchači dokáží porovnat školské systémy vybraných evropských států.
Moderní trendy ve vzdělávání	Soudobé teorie vzdělávání - kognitivně psychologické a sociokognitivní přístupy. Pedagogické strategie podporující jak individualizaci, tak i kooperaci v procesu vzdělávání.	8 z 1.-4. sem.	Studenti dokáží vytvářet ve vyučovací hodině podmínky pro kontextualizované učení, spolupráci, ale i přebírání osobní žákovy zodpovědnosti za výsledky učení. Studenti dokáží vytvářet rozmanité sociálně pedagogické situace a plánovat učební činnosti tak, aby byly podporovány postupy spolupráce, individualizace, vnitřní motivace v kontextu konstruktivistických didaktických postupů.
Pedagogicko-psychologická diagnostika	Pedagogicko-psychologická diagnostika a její postavení a možnosti v současné škole. Diagnostika žáka, třídy a vědomostí.	8 z 1.-4. sem.	Studenti chápou význam pedagogicko-psychologické diagnostiky pro práci učitele a její začlenění do vyučovacího procesu. Rozeznávají úlohu jednotlivých článků, tj. učitele předmětu, třídního učitele, výchovného poradce, metodika prevence a ředitele školy. Dokáží v praxi aplikovat některé současné metody diagnostiky žáka, sociometrické metody měření třídního klimatu.
Poruchy socializace a prevence soc. pat jevů	Analýza poruch osobnostního vývoje žáka. Prevence sociálně patologických jevů ve škole. Strategie řešení náročných výchovných situací. Šikana jako nemoc skupiny. Motivy agresivního chování šikany. Osobnost agresora a oběti šikany. Řešení šikany Prevence šikany.	8 z 1.-4. sem.	Studenti dokáží objasnit klíčové úkoly v jednotlivých etapách socializace osobnosti. Studenti vytváří situace vedoucí k prevenci vzniku sociálně nežádoucího chování. Studenti uplatňují vhodné strategie k řešení náročných výchovných situací. Studenti dokáží rozpoznat fenomén šikany ve škole, analyzují její stádia. Dokáží porozumět poruchám osobnosti agresora šikanování.
Evaluace ve vzdělávání	Školní inspekce – současná koncepce a pojetí. Dynamika vztahu mezi vnitřní a vnější evaluací. Metaevaluace jako jedna z činností inspekce. Vybrané zahraniční inspekční systémy.	8 z 1.-4. sem.	Posluchači budou připraveni aktivně se účastnit procesů autoevaluace školy, které souvisí s požadavkem společnosti na stále se zvyšující kvalitu služeb školního vzdělávání. Absolventi budou vztahovat autoevaluaci jako přímý důsledek potřeby rozvoje školy a zajištění její kvality.

Alternativní školství	Alternativní školy, reformní koncepce – přehled, východiska, principy a význam.	8 z 1.-4. sem.	Studenti znají základní modely reformně pedagogických a alternativních školských systémů a modelů. Studenti analyzují současné alternativní vyučovací modely, metody a dokáží je využít v rámci inovace současné školy.
Psychohygiena ve škole	Stres, náročné životní situace, osobnostní faktory související se stresem. Duševní zdraví, životní spokojenost. Psychohygiena. Syndrom vyhoření učitele. Faktory ovlivňující duševní zdraví žáků. Techniky psychohygieny využitelné ve škole.	8 z 1.-4. sem.	Studenti vysvětlí souvislosti stresu, duševní pohody, životní spokojenosti a duševního zdraví. Dokáží rozpoznat znaky syndromu vyhoření u učitele. Umí pojmenovat faktory ovlivňující duševní zdraví žáků, připravit program pro zlepšení situace ve škole. Dokážou využívat konkrétní techniky duševní hygieny u sebe i svých žáků.
Projektová výuka, vedení žákovských projektů	Pedagogicko-psychologický blok	8 z 1.-4. sem.	Studenti chápou základní principy projektové výuky. Chápou didaktický význam projektů jak z hlediska transformace obsahu učiva, jeho integrace, tak i z hlediska rozvoje sociálních kompetencí žáků a utváření otevřeného a pracovního klimatu ve třídě. Studenti dokáží aplikovat zásady tvorby projektu a dokáží organizovat přípravu žákovských projektů.
Celkem hodin		306	